

I. Kahramanmaraş Sempozyumu'nda ANDIRIN

“İl-İlçeyle, Ağaç Yaprağıyla Güzeldir”

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, toplumları, kültürleri, ekonomileri, giderek bireyleri birbirlerine yakınlaştırmaktadır. Ülkeler rekabet gücü en yüksek, bilgi temelli ekonomilerini oluşturmak için yoğun çalışmalar yapmaktadırlar. Bunun için, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten bireylerin yetiştirilmesi, çeşitli etkinliklerin yapılması illerimizin kalkınması için temel unsur haline gelmiştir.

Kurumlar ve bireyler arasındaki işbirliğini, bilgi paylaşımını artırmak, bölgemizi, ilimizi geniş kitlelere duyurmak, kültürel zenginliklerimizi paylaşmak için toplantı, seminer, sempozyum, çalıştay, panel gibi etkinlikler son derece önemlidir. Bu bağlamda 6-8 Mayıs 2004 tarihleri arasında MARAŞDER ve Kahramanmaraş Belediyesi tarafından “**I. Kahramanmaraş Sempozyumu**” düzenlenmiştir. Sempozyuma Kahramanmaraş Valiliği, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası da katkı sağlamıştır. Sempozyumun organizasyon heyetinde Sayın Said Öztürk, Mehmet Nedim, Hacı Kutlu ve Mustafa Bekerecioğlu yer almışlardır. Sempozyumun tebliğleri ise 2005 yılında üç ciltlik bir eser olarak yayınlanmıştır. Sempozyumda ve kitabın oluşturulmasında emeği geçen herkese teşekkür etmek istiyorum. Sempozyumun içeriğine geçmeden önce il, ilçe, yerel yönetim ve teşkilatlanma konularına kısaca değinmek istiyorum.

“İl kavramı eskiden vilayet kelimesi ile karşılanır ve büyük bir topluluğun adı olarak kullanılırdı. Günümüzde ise bu topluluğun coğrafi alanın adı olmuş, memleket”(1) anlamında da kullanılmaktadır. İlçe ise kaza kelimesinin Türkçeleştirilmesiyle meydana

getirilmiş ilin küçüğü anlamındadır. Görev ve yetki olarak da ilçelerde en üst temsil yetkilisi kaymakamdır. Devlet Teşkilatı Rehberi'nde “kaymakam, valinin gözetim ve denetiminde ... hükümet kararlarının yayınlanmasını ve uygulanmasını sağlar” diye belirtilmektedir(3). 1982 anayasasının 126. maddesine göre “Türkiye merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlar ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır”(4). denilmiştir. İl ve ilçeler 1924 anayasamızdan başlayarak anayasalarımızda ve T.C. Devlet Teşkilatı Rehberi'nde hep birlikte anılmıştır. İlimizin web sayfalarına baktığımızda ise ilçelerimiz linki hemen bulunabilmektedir. Örneğin, Mardin Valiliği (<http://www.mardin.gov.tr/>)(5) web sayfasında ilçeleriniz linki beşinci sırada, Tekirdağ (<http://www.tekirdag.gov.tr/>)(6) ilimizin web sayfasında ilçelerimiz linki ikinci sırada, Kahramanmaraş Valiliği (<http://www.kahramanmaras.gov.tr/>)(7) web sayfasında ise ilçelerimiz linki, ilimizin genel tanımı bölümü altında yer almaktadır. Bu ve benzeri yayınlardan il ve ilçelerin ayrılmaz bir bütün olduğu sonucuna varabiliriz.

Sempozyumda sunulan bildirimler genel geçerli olan il-ilçe bütünlüğünü destekliyor mu? İlimizin düzenlediği kapsamlı sempozyumda, ilçelerimizi ne kadar tanıtıyor? İlçelerimizin de zenginlikleri olan orman, yaylacılık, el sanatları, enerji kaynakları (baraj, madenler) gibi konulara ne kadar değiniliyor?. İçme suyu olmayan yerler, yol, çevre sorunları, bilgi okuryazarlığı, okullaşma gibi sorunlara ne kadar değiniliyor? 1577 sayfa ve 3 ciltten oluşan sempozyum kitabında bu soruların cevaplarını aramaya çalıştım. Özellikle de Andırın İlçesi ile ilgili çalışmalara baktım.

Sempozyuma 233 bilim insanı katılmış ve üç günde toplam 164 tebliğ sunulmuştur. Maraş kelimesinin anlamı, nerden geldiği, tarihteki önemi, Maraş ve çevresindeki beylikler, Abbasiler, Osmanlılar döneminde Maraş, ilk çağda Maraş'ın önemi, tarihsel süreç içinde Maraş'ta nüfus, yetiştirilen ürünler gibi konular detaylı olarak anlatılmıştır. Osmanlı arşivlerinde Maraş ile ilgili belgelerin gün ışığına çıkarılması ise ayrı bir güzel çalışma olmuştur.

Sempozyumda, edebiyat konusunda da güzel çalışmalara yer verilmiş, şairlerimiz ozanlarımız, edebiyatçılarımız detaylı olarak tanıtılmıştır. Ayrıca Kahramanmaraş / Maraş'ın yetiştirdiği bilim insanları, önemli şahsiyetler tek tek tanıtılmış ama ilçelerimize yeterince yer verilmemiştir. Buna karşın, sempozyum kitabında da yer alan şairlerimiz, ozanlarımız ilçelerimizi unutmamışlardır. **Karacaoğlan şiirinin birinde(2):**

**Akkale'den* uğradın mı Çınar'a*
Kon Kazanpınar'da zülfünü tara
Şimdi kömür gözlüm Konur Dağı'na
Düzülmüş çığları teli yavrunun**

**Bugün geçtiğimiz Kebanın suyu
İncedir belleri uzundur boyu**

**Bugün konalgamız Meryemci* beli
Ogul balı verir dili yavrunun ...** diye
diğer ilçeleri de anlatarak şiir devam
etmektedir.

(* Akkale: Andırın'ın girişinde bir kale;
Çınar: Andırın'a 3-4 km uzaklıkta bir geçit;
Meryemçi: Andırın Göksun arasında bir
geçit)

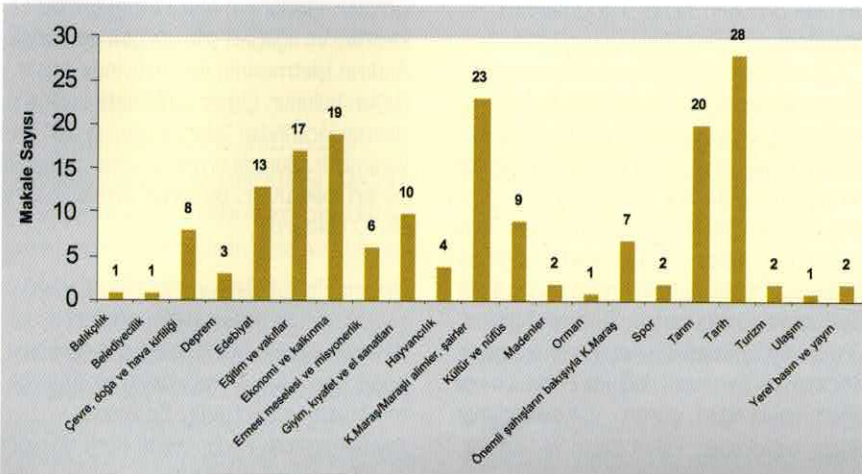
Kahramanmaraş / Maraş'ta tarihsel olaylar
araştırılırken genelde Kahramanmaraş /
Maraş ile sınırlı kalmıştır. Kahramanmaraş
/ Maraş'ta Ermeni meselesini anlatırken
Ermenilerin Andırın'da yaptıkları
zulümlerden bahsetmek gerekir. Bu konuda
sayın Cezmi Yurtsever'in Kök Yayınlarından
1991'de çıkardığı "Zeytinlu'nun 311 mirası:

Andırın baskını, Geben faciası, Çukurhisar
soykırımı ve ortaya çıkarılan toplu mezarlar"
eserinden detaylı bilgi alınabilir.

Kahramanmaraş'ın 9 ilçesi vardır. Bunlar;
**Afşin, Andırın, Çağlayancerit, Ekinözü,
Elbistan, Göksun, Nurhak, Pazarcık,
Türkoğlu**'dur. Sempozyum kitaplarında
ilçelerle direkt ilgili toplam makale sayısı
7'dir. Bu makalelerin 3'ü Afşin'le, 4'ü ise
Elbistan ile ilgilidir. Diğer ilçelerimiz ile
direkt ilgili herhangi bir makale
bulunmamaktadır.

Sempozyumda sunulan bildirilerin
konularına göre dağılımı ise aşağıdaki şekilde
gösterilmiştir.

I. Kahramanmaraş Sempozyumunda Sunulan Makalelerin Konularına Göre Dağılımı

Şekilde de görüldüğü gibi tarih, alimler,
şairler, ekonomi, tarım gibi konular detaylı
olarak incelenirken; ulaşım, yerel yönetimler,
orman, turizm gibi konular yeterince
incelenmediği görülmektedir. Bundan sonraki
çalışmalara, sempozyumlara katkısı olur
düşüncesiyle I. Kahramanmaraş
Sempozyumu'nda eksik ya da yetersiz
görülen konular şu şekilde özetlenebilir:

- Üniversite, okullar ve eğitimle ilgili daha fazla çalışma yapılmalıdır. Sempozyum kitabının ikinci cildinde yer alan "Halkın katkılarıyla gelişen üniversite modeline bir örnek: Erciyes Üniversitesi" adlı makale ile Erciyes Üniversitesi bile Sütçü İmam Üniversitesi'nden detaylı anlatılmıştır.
- Kahramanmaraş yöresinin güçlü olduğu spor dalları üzerinde yeterince durulmamıştır.
- Global ısınmayla birlikte özellikle yaylacılık her geçen gün daha da önemli hale gelmektedir. Yaylalarımız ile ilgili çalışmalar yetersiz kalmıştır.
- Tarih konusunda detaylı çalışmalar var ama daha da genişletilebilir. Örneğin tarihi kaleler turizm açısından da önemlidir ve bu konuda araştırmalar yapılabilir.
- İl, İlçe, Köy ve şehirlerarasındaki ulaşım, kalkınma için çok önemlidir. Bu konudaki çalışmalar yetersizdir.
- Madenler üzerinde daha fazla çalışmalar olmalı. Madenlerin insan sağlığı üzerine etkileri de araştırılmalıdır.

Sonuç olarak bana göre Kahramanmaraş'ın belleği niteliğindeki bu sempozyumun ve yayının en büyük eksiği ilçelerin göz ardı edilmesidir. Bir atasözümüz vardır; "ağaç yaprağıyla güller / güzeldir" der. İlçelerimiz ile il arasındaki dayanışma ve yardımlaşma ne kadar artar ise kalkınmada buna paralel olarak artacaktır. Bundan sonraki sempozyumların, toplantıların, çalışmaların daha geniş katımlı ve kapsamlı olması dileğiyle...

KAYNAKÇA

- [1] Behlülçil, M. (1992) İmparatorluk ve cumhuriyet dönemlerinde illerimiz. İstanbul,
[2] Sarı, O. (2005) "Karacaoğlan'ın şiir coğrafyasında maraş ve çevresi". Öztürk, S. ve diğerleri... I. Kahramanmaraş Sempozyumu. İstanbul,
[3] T. C. Devlet Teşkilatı Rehberi. (1986) Ankara, Türkiye ve Ortadoğu Ğmme İdaresi Enstitüsü
[4] Yüzbaşıoğlu, N. (2006). Anayasa hukukunun temel metinleri. İstanbul: Beta Yayınları
[5] Web: <http://www.mardin.gov.tr/> [Erişim tarihi: Aralık, 2007]
[6] Web: <http://www.tekirdag.gov.tr/> [Erişim tarihi: Aralık, 2007]
[7] Web: <http://www.kahramanmaraş.gov.tr/> [Erişim tarihi: Aralık, 2007]